

De DGA en tbs

Sinds 2001 kennen we in de inkomstenbelasting de zogenaamde terbeschikkingstellingregeling (kortweg: tbs-regeling). Deze regeling geldt onder andere voor de directeur-grotaandeelhouder (DGA). Bij het ter beschikking stellen kunnen we denken aan het verhuren van een pand aan de eigen bv, maar ook aan het uitlenen van geld aan de eigen bv. Als er sprake is van terbeschikkingstelling van vermogensbestanddelen aan de eigen bv, dan valt dit niet in box 3, maar wordt het resultaat hiervan voor de DGA in box 1 en dus progressief belast. Vanaf 1 januari 2010 zal de tbs-regeling worden versoepeld. Voor een deel zal deze versoepeling permanent zijn en voor een deel zal die verruiming alleen voor het jaar 2010 gelden.

Hoe is de tbs-regeling destijds in 2001 ontstaan? De wetgever wilde voorkomen dat in het toen nieuw ingevoerde belastingstelsel een DGA fiscaal voordeliger uit zou zijn als hij een pand in privé had en aan zijn bv verhuurde dan wanneer de bv het pand zelf kocht. De huuropbrengsten zouden in het nieuwe systeem immers niet meer belast worden (en de kosten niet meer aftrekbaar). Alleen de waarde van het pand werd nog belast met 1,2% vermogensrendementsheffing in box 3. Ook eventuele boekwinsten worden niet belast in box 3. Als de bv het bedrijfspand had gekocht dan was de boekwinst wel belast.

Om te voorkomen dat een DGA hier een fiscaal voordeel kon behalen, is de tbs-regeling bedacht. Voor een DGA zou het, volgens de wetgever, geen verschil moeten uitmaken of het pand door de bv werd gekocht of in privé en vervolgens aan de bv verhuurd werd. Dit is zodanig vormgegeven dat de huuropbrengsten van een pand, dat een DGA aan zijn eigen bv ter beschikking stelt, voor hem in box 1 belast worden. De kosten (denk daarbij onder andere aan rentelasten en afschrijvingen) zijn overigens aftrekbaar. Daarnaast wordt eventuele boekwinst ook progressief belast in box 1. De tbs-regeling geldt voor aandeelhouders die minimaal 5% van de aandelen bezitten in een bv (of nv).

Mkb-vrijstelling

In feite wordt de DGA voor dergelijke terbeschikkingstellingen als ondernemer aangemerkt en wordt het resultaat terzake van dat pand bij hem progressief belast. Hoewel de fiscus de DGA enerzijds als ondernemer behandelt, komt anderzijds die DGA voor de tbs-regeling niet in

aanmerking voor bepaalde faciliteiten, die wel gelden voor 'gewone' ondernemers in fiscale zin. Zo komt de tbs-DGA niet in aanmerking voor de inmiddels ingevoerde mkb-vrijstelling. Op grond daarvan wordt 10,5% van de winst vrijgesteld van inkomstenbelasting. Ook komt een DGA die onder de tbs-regeling valt niet in aanmerking voor andere fiscale faciliteiten, zoals het vormen van een zogenaamde herinvesteringsreserve (HIR) of een kostenegaliseringsreserve (KER).

Aangezien deze faciliteiten wel gelden voor de gewone ondernemers ontstond er vanuit fiscaal oogpunt voor de tbs-DGA een nadelig verschil ten opzichte van de gewone IB-ondernemer. Om dit onderscheid op te heffen heeft de DGA-tbs'er met ingang van 1 januari 2010 ook recht op een tbs-vrijstelling, die dan – net als de mkb-vrijstelling – 12% zal gaan bedragen. Ook kan hij voortaan in voorkomende gevallen een HIR en/of een KER vormen. Deze verruimingen van de tbs-regeling zijn blijvend.

Eenmalige versoepeling

Daarnaast is er een eenmalige versoepeling, die alleen voor het jaar 2010 geldt. Als een DGA, ondanks de hiervoor omschreven versoepelingen, toch nog overweegt om zijn pand aan de bv over te dragen, dan heeft hij nu de kans om dat op fiscaalvriendelijke wijze te doen.

Overdracht van een tbs-pand aan de bv gaat normaal gepaard met afrekenen over de boekwinst. Deze boekwinst wordt in box 1 progressief belast voor de inkomstenbelasting. Een boekverlies is overigens aftrekbaar. Daarnaast is bij overdracht van het pand 6% overdrachtsbelasting

verschuldigd over de werkelijke waarde van het pand.

Als de DGA in 2010 het pand, dat aan de bv wordt verhuurd, aan die bv verkoopt, dan hoeft hij niet af te rekenen over de boekwinst. De fiscale claim die op dit pand rust, wordt doorgeschoven naar de bv. Dit wordt bereikt doordat de bv verplicht is om met dezelfde fiscale boekwaarde door te gaan. Op die manier stelt de fiscus zijn claim veilig.

Bij overdracht aan de eigen bv in 2010 is ook geen overdrachtsbelasting verschuldigd. Dat scheelt dus 6% van de werkelijke waarde van het over te dragen pand. Uiteraard zijn er nog wel de notariskosten verschuldigd in verband met de overdracht van het pand. En verder zal er nog afstemming met de bank moeten plaatsvinden over een eventuele hypotheek die in privé is afgesloten voor de financiering van het pand.

Om voor deze eenmalige fiscale faciliteit in aanmerking te komen geldt wel als voorwaarde dat de DGA minimaal 90% van de aandelen moet bezitten in de bv waarin het pand wordt ingebracht. De bv waaraan het pand wordt overgedragen hoeft overigens geen materiële onderneming te drijven. Het pand kan dus ook worden ingebracht in een houdstervennootschap.

Samengevat kan worden geconcludeerd dat de staatssecretaris soms ook leuke dingen voor de DGA in petto heeft, al is hij met de invoering van de tbs-vrijstelling en het mogen toepassen van de fiscale reserves wel wat laat. Raadpleeg uw fiscaal adviseur om van deze permanente of eenmalige verruiming van de tbs-regeling gebruik te maken. Ten tijde van de sluitingsdatum van de kopij moest het parlement de wetsvoorstellen nog wel goedkeuren.

Drs. Henk Dollekamp FB,
de Jong & Laan Accountants
Belastingadviseurs